

POMORSKI WOJEWÓDZKI INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

80-001 Gdańsk
Trakt Świętego Wojciecha 293
tel: (58) 309-49-11, 309-49-12, 309-49-13

fax: (58) 309-46-34
e-mail: sekretariat@gdansk.wios.gov.pl
www.gdansk.wios.gov.pl

Delegatura WIOŚ w Słupsku
76-200 Słupsk
Kniaziewiczza 30
tel: (059) 842-56-70, 842-57-80

fax: (059) 842-52-63
e-mail: ds@gdansk.wios.gov.pl
www.gdansk.wios.gov.pl

dnia 18 CZE. 2026

nr. dz. 2411

podpis *kapitał*

PROTOKÓŁ KONTROLI NR SLU 72/2026

Sygnatura protokołu	DID.7023.1.52.2026.JL.MST		podpis	Łopita
Podstawa do przeprowadzenia kontroli	art. 9 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 425 ze zm.)			
Identyfikacja kontrolowanego zakładu				
Nazwa, adres	Gmina Trzebielino, ul. Wiejska 15, 77-235 Trzebielino, Gmina Trzebielino (wiejska), Powiat bytowski			
Rodzaj działalności, rodzaje i liczba instalacji, kod działalności lub instalacji	Działalność wynikająca z ustawy o samorządzie gminnym Nie dotyczy			
Adres kontrolowanej działalności	ul. Wiejska 15, 77-235 Trzebielino, Gmina Trzebielino (wiejska), Powiat bytowski			
Osoba poinformowana o podjęciu kontroli	Imię i nazwisko Daniel Chwarzyński		Stanowisko Wójt Gminy	
Regon zakładu lub PESEL kontrolowanego, który nie posiada regonu (np. rolnicy indywidualni)	770979565			
Rodzaj kontrolowanego przedsiębiorcy zgodnie z ustawą Prawo przedsiębiorców	nie dotyczy			
Rejestracja	-			
Telefon/ fax.	59 85 80 223			
Adres strony internetowej:	https://trzebielino.pl			
email	sekretariat@trzebielino.pl			
Posiadane certyfikaty ISO, EMAS	Nie dotyczy			
Przedstawiciel kontrolowanego	Imię i nazwisko Daniel Chwarzyński		Stanowisko Wójt Gminy	
Udzielający informacji: (imię, nazwisko, stanowisko)	Imię i nazwisko Bartosz Kołodziejczyk		Stanowisko Pracownik ds. ochrony środowiska i geodezji	

Podmiot kontrolowany

Nazwa	Gmina Trzebielino
Adres do korespondencji	Wiejska 15, 77-235 Trzebielino, Gmina Trzebielino (wiejska), Powiat bytowski
Regon	770979565

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 1 z 21

protokół kontroli nr SLU 72/2026

[Signature]

Rejestracja	-
Telefon/ fax.	59 85080 223

Informacja o kontroli	
Data rozpoczęcia kontroli	10-03-2026
Data zakończenia kontroli	18-06-2026
Charakter kontroli	Problemowa
Typ kontroli	Planowa
Data poprzedniej kontroli	31-07-2018
Okres objęty kontrolą	2021 r., 2022 r., 2023 r., 2024 r., 2025 r. oraz 2026 r. (do dnia zakończenia kontroli)
Cel kontroli	41. Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych.
Cykl kontrolny	
Informacje zastrzeżone	nie

Przeprowadzający kontrolę, uczestniczący w kontroli			
Inspektor/inspektorzy upoważnieni do kontroli	Imię i nazwisko	Stanowisko służbowe	Upoważnienie nr
	Joanna Lau	Inspektor Inspekcji Ochrony Środowiska	Nr legitymacji służbowej 11041
	Małgorzata Stenka	Inspektor Inspekcji Ochrony Środowiska	Nr legitymacji służbowej 11023
	Anna Skibińska	Inspektor Inspekcji Ochrony Środowiska	Nr legitymacji służbowej 11039
Wykonujący pomiary i badania	Imię i nazwisko	Stanowisko służbowe	Upoważnienie nr
Osoby uczestniczące w kontroli			

1. Ustalenia kontroli

Wprowadzenie i stan prawny

Gmina Trzebielino jest gminą wiejską, położoną w zachodniej części województwa pomorskiego w północnej części powiatu bytowskiego na granicy z powiatem słupskim. Jest jedną z 10 gmin powiatu bytowskiego. Gmina Trzebielino zajmuje obszar 225,4 km² (w tym: użytki rolne 32%, użytki leśne 61%), co daje jej 4 miejsce w powiecie bytowskim. Stanowi to 10,28% powierzchni powiatu bytowskiego.

W skład gminy wchodzi 11 sołectw: Bożanka, Cetyń, Dolno, Gumieniec, Miszewo, Objezierze, Poborowo, Starkowo, Suchorze, Trzebielino, Zielin.

Gmina Trzebielino sąsiaduje z następującymi gminami: Dębica Kaszubska, Kępice, Kobylnica, Kołczygłowy, Miastko.

Gospodarka gminy to przede wszystkim leśnictwo (las zajmują 62 % powierzchni gminy), rolnictwo i przemysł rolno- spożywczy.

Gmina leży w otulinie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”, a w okolicach miejscowości Zielin znajduje się rezerwat „Torfowisko Zielin Miasteczki”. Przez tereny gminy Trzebielino przepływa jedna z największych rzek Pomorza – Wieprza.

Gminę Trzebielino zamieszkuje około 3,5 tys. osób.

Przez gminę przebiega droga krajowa nr. 21 łącząca Miastko i Ustkę, natomiast w północnej części znajduje się droga wojewódzka nr. 209 Sławno-Bytów. Komunikację drogową w gminie Trzebielino tworzy dobrze rozbudowana sieć dróg, na które składa się też 9 dróg powiatowych (o łącznej długości 34,03 km) i 23 gminnych (37,14 km).

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 2 z 21

protokół kontroli nr SLU 72/2026

Jeżeli chodzi o pozyskiwanie energii cieplnej w Gminie Trzebielino - budynki mieszkalne, jedno i wielorodzinne, a także obiekty użyteczności publicznej, zakłady usługowe, handlowe i przemysłowe posiadają indywidualne źródła ogrzewania. Zdecydowana część energii cieplnej pozyskiwanej na terenie gminy pochodzi z indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących paliwa stałe takie jak: węgiel i w szczególności drewno.

Na terenie gminy nie funkcjonuje scentralizowany system zaopatrzenia w energię ciepłą. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest przede wszystkim znaczne rozproszenie zabudowy, co powoduje, że przedsięwzięcia mające na celu stworzenie systemu kompleksowego zaopatrzenia gminę w ciepło nie są uzasadnione ekonomicznie.

Przez teren gminy Trzebielino przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Bytów-Słupsk. Przy czym jest to gazociąg tranzytowy - gmina nie posiada rozwiniętej lokalnej sieci dystrybucyjnej, a mieszkańcy nie mają bezpośredniego podłączenia budynków do gazu ziemnego (ewentualnie zaopatrywani są w gaz ze zbiorników lub butli). Ponadto kontrolowana gmina nie posiada na swoim terenie sieci ciepłowniczej.

Kontrolę rozpoczęto 10.03.2026 r. Wójt Gminy Trzebielino – pan Daniel Chwarzyński podpisał w dniu rozpoczęcia kontroli Pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego niepodlegającego wymaganiom ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców. Powyższe pouczenie stanowi załącznik nr 1 do protokołu kontroli.

Celem podjętej kontroli jest ocena realizacji zadań określonych w Programie Ochrony Powietrza (dalej POP) dla strefy pomorskiej ze szczególnym uwzględnieniem stopnia ich realizacji w aspekcie rzeczowym i osiągnięcia planowanego efektu ekologicznego.

Kontrola prowadzona jest opierając się na, m.in., art. 96a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.) i obejmuje okres 2021 r. – 2026 r. (do dnia zakończenia kontroli) z nastawieniem na weryfikację działań podejmowanych na bazie aktualnych przepisów.

Informacji podczas kontroli udzielał pan Bartosz Kołodziejczyk – pracownik ds. ochrony środowiska i geodezji.

Zgodnie z, m.in., art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Główny Inspektor Ochrony Środowiska (poprzez aktualnie na poziomie województw Regionalne Wydziały Monitoringu Środowiska Departamenty Monitoringu Środowiska GIOŚ – RWMŚ DMŚ GIOŚ) dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w poszczególnych wyznaczonych strefach województw za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej z ocenianych substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Wyniki przeprowadzanej cyklicznie oceny są przekazywane zarządowi województwa. Na bazie danych Główny Inspektor Ochrony Środowiska, dokonuje też zbiorczej oceny jakości powietrza w skali kraju. Na potrzeby wykonania oceny jakości powietrza wykorzystuje się wyniki badań z systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

Dla województwa pomorskiego oprócz badań prowadzonych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska uwzględnia się również badania prowadzone przez następujące podmioty i instytucje: Agencję Regionalnego Monitoringu Atmosfery Aglomeracji Gdańskiej (ARMAG) oraz Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej. Główną metodą określenia stanu jakości powietrza są pomiary imisji zanieczyszczeń powietrza.

W ramach systemu pomiarowego w województwie pomorskim działają 2 typy sieci pomiarowych:

- sieć pomiarów automatycznych (ciągłych),
- sieć pomiarów manualnych (dobowych).

Poszczególne typy pomiarów różnią się od siebie dokładnością i częstotliwością uzyskiwanych wyników pomiarów. Określone metody monitoringu przeznaczone są do oceny jakości powietrza na obszarach o różnym zagrożeniu dla zdrowia ludności i ochrony środowiska.

W sieci województwa pomorskiego w roku 2025 znajdowało się: 17 stacji pomiarowych (6 należących do fundacji ARMAAG, 10 należących do GIOŚ, 1 należąca do IMGW). Na terenie Gminy Trzebielino nie jest ulokowana żadna stacja pomiarowa w systemie Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ).

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 3 z 21

protokół kontroli nr SLU 72/2026

Zgodnie z, m.in., art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, kryteriami oceny i klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń poziomu dopuszczalnego, określonej dla niektórych zanieczyszczeń)
- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji (dozwolone przypadki przekroczeń poziomu dopuszczalnego odnoszą się także do jego wartości powiększonej o margines tolerancji)
- poziom docelowy substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń, określonej w odniesieniu do ozonu)
- poziom celu długoterminowego (dla ozonu).

W ramach prowadzonych rocznych ocen jakości powietrza (dokonywanych w chwili obecnej przez GIOŚ RWMŚ DMS Oddział Gdańsk) na terenie Gminy Trzebielino w 2018 r. nie zanotowano przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe; nie stwierdzono również przekroczenia średniodobowego poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM10.

Przy czym obszar przekroczenia został wyznaczony na podstawie modelowania matematycznego, a także metod obiektywnego szacowania. Dodać należy, że na podstawie ostatniej oceny za 2025rok (zgodnie z raportem pt: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport wojewódzki za rok 2025 r.", RWMŚ w Gdańsku DMS GIOŚ, Warszawa 2026 r.), Gmina Trzebielino zaliczona jest w całości do klasy C z uwagi na czystość powietrza – w wyniku dalszych przekroczeń stężeń poziomów docelowych benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. Nie stwierdza się w dalszym ciągu przekroczeń średniodobowego poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10.

W wyniku stwierdzonych na podstawie ww. ocen dla łącznie strefy pomorskiej w 2018 r. przekroczeń średniodobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 oraz średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu (w związku z delegacją w m.in. 91 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska) Zarząd Województwa przyjął (obowiązujący w czasie kontroli) Program ochrony powietrza. Ten akt prawa miejscowego zatwierdzony został uchwałą nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie „Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu (Dz. Urz. M.in. Pom. Z 2020 r. poz. 4231 ze zm.) – dalej uchwała POP. Dodać należy, iż silnie powiązanym aktem prawa miejscowego z ostatnim planem ochrony powietrza jest podjęta przez Sejmik Województwa Pomorskiego uchwała nr 310/XXIV/20 z dnia 28 września 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu i obszaru miast, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. M.in. Pom. z 2020 r. poz. 4233) – dalej uchwała antysmogowa. Akt ten obowiązuje dla wszystkich terenów wiejskich na terenie województwa. Dodać należy, że oddzielne tego rodzaju uchwały obowiązują też dla terenów miast oraz dla Miasta Gminy Sopotu.

Odnosnie do udziału Gminy Trzebielino w procesie legislacyjnym powyższych, obowiązujących aktualnie aktów – kontrolowana gmina nie wniosła uwag i zastrzeżeń do projektów przedmiotowych uchwał.

Wybrane przepisy prawa miejscowego Gminy Trzebielino związane z zadaniami wynikającymi z uchwał POP to jak niżej:

Zarządzenie Nr 138/2022 Wójta Gminy Trzebielino z dnia 25 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych w zakresie budynków i lokali użyteczności publicznej oraz komunalnych, bądź innych stanowiących własność Gminy Trzebielino

- Zarządzenie Nr 94/2023 Wójta Gminy Trzebielino z dnia 29 września 2023 r. w sprawie ustalenia harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych w zakresie budynków i lokali mieszkalnych i niemieszkalnych zlokalizowanych na terenie Gminy Trzebielino, niestanowiących własności Gminy Trzebielino

- Uchwała Nr 281/XXXVII/2022 Rady Gminy Trzebielino z dnia 20 kwietnia 2022 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu przyznawania dotacji ze środków budżetu Gminy Trzebielino na trwałą likwidację nieefektywnych indywidualnych źródeł ciepła i zastąpienie ich proekologicznymi systemami grzewczymi” zmieniona uchwałą Nr 137/XXIII/2026 Rady Gminy Trzebielino z dnia 21 stycznia 2026 r.

- Uchwała Nr 14/II/2024 Rady Gminy Trzebielino z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Trzebielino na lata 2024-2027 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2028-2031”

- Uchwała Nr 287/XLIV/2018 Rady Gminy Trzebielino z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Trzebielino”

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 4 z 21

protokół kontroli nr SLU 72/2026

- Uchwała Nr 286/XLIV/2018 Rady Gminy Trzebielino z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie przyjęcia dokumentu pt. „Projekt założeń do do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Trzebielino na lata 2017-2032”

2. Realizacja działań naprawczych wynikających z aktualnej uchwały POP Działania naprawcze realizowane przez gminę w latach 2021 -2026 r. (do dnia zakończenia kontroli) to jak niżej (z bezpośrednim odniesieniem do poszczególnych kodów działań przewidywanych w zał. Nr 4 do uchwały POP).

A. działanie kod WpsPomZSO – ograniczenie emisji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych w gminach strefy pomorskiej.

Zgodnie z wyjaśnieniami zapisów uchwały, aby osiągnąć wymagany efekt poprawy jakości powietrza dla gmin, gdzie nie został przekroczony poziom średniodobowy pyłu PM10 (za 2018 rok), jak Gmina Trzebielino, docelowo przewiduje się w latach 2021-2026 wymianę 20% wszystkich funkcjonujących i niespełniających normy ekoprojektu kotłów na paliwa stałe z zastąpieniem urządzeniami spełniającymi wymagania ekoprojektu lub też zmianę sposobu ogrzewania na preferowane gazowe, olejowe, elektryczne, OZE lub przyłącznie ciepłownicze.

W tabeli 2 załącznika 4 uchwały POP podano szacunkowe dane ilościowe koniecznych wymian rocznych dla poszczególnych gmin, w tym dla Gminy Trzebielino na poziomie 32 urządzeń /rok (w latach 2021-2025) i 17 szt. (w 2026). Przy czym jak dopuszczają zapisy liczbę kotłów wymienionych w 2020 można odjąć od wskaźnika realizacji działania w wybranym roku.

Oszacowano też łączną liczbę kotłów do wymiany w trakcie obowiązywania programu dla jednostki samorządowej na poziomie 177 (przy czym 20 % z ww. szacunkowej liczby kotłów – 36 kotłów).

Natomiast zgodnie z przeprowadzoną inwentaryzacją źródeł ciepła w budynkach i lokalach użyteczności publicznej oraz komunalnych stanowiących własność Gminy Trzebielino (patrz działanie WpsPomInZe) – zewidencjonowano 25 obiektów (punktów adresowych) będących w zasobie gminy, w których źródło ogrzewania stanowi: ogrzewanie elektryczne, kotły na paliwo stałe, trzony kuchenne, piece kaflowe, kocioł gazowy.

Zgodnie z przyjętym 25 listopada 2022 r. harmonogramem rzeczowo-finansowym wdrażania uchwał antysmogowych w 13 budynkach stwierdzono konieczność wymiany źródeł ciepła. Przy czym w przypadku 1 adresu wymiana źródła ciepła powinna nastąpić do 31.08.2034 r., gdyż eksploatowany jest kocioł klasy 5. Natomiast w przypadku 12 adresów (gdzie eksploatowanych jest 14 źródeł – w przypadku 2 adresów użytkowany jest trzon kuchenny i piec kaflowy) wyznaczony został, zgodnie z obowiązującą uchwałą antysmogową, termin wymiany – do 31.08.2024 r.

Zatem zgodnie z powyższymi ustaleniami wymianie, bądź likwidacji podlegałoby 14 źródeł ciepła (kotły, trzony kuchenne, piece kaflowe) – co daje przez cały okres obowiązywania programu (od 2021 r. do 2026 r.) potrzebę wymiany/zlikwidowania co najmniej 20% z 14 źródeł ogrzewania, a więc 3 kotły.

Zgodnie z pismami Wójta Gminy Trzebielino z 31.03.2026 r. oraz z 8.06.2026 r. odnośnie do realizacji działania o kodzie WpsPomZSO, a więc - ograniczenia emisji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania, przygotowania ciepłej wody w lokalach będących w zasobie Gminy Trzebielino:

- w 2020 r. został zlikwidowany kocioł bezklasowy na miał węglowy – w jego miejsce zainstalowano kocioł klasy V z automatycznym podawaniem paliwa (pellet/ekogroszek) w siedzibie Zakładu Usług Komunalnych (ul. Pomorska 75 w Trzebielinie). Wymianę pokryto ze środków własnych Gminy.

Zgodnie z pismem Wójta Gminy Trzebielino z 8.06.2026 r. powyższe źródło ciepła wymienione w 2020 r. odjęto od wskaźnika realizacji działania w 2021 r. – zgodnie z zapisami uchwały nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie „Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu (Dz. Urz. M.in. Pom. Z 2020 r. poz. 4231 ze zm.).

- w 2025 r. dokonano wymiany bezklasowego źródła ciepła w budynku biurowo-mieszkalnym (były

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 5 z 21

protokół kontroli nr SLU 72/2026

żłobek) przy ul. Pomorskiej 53 w Trzebielinie na kocioł na pellet z podajnikiem 5 klasy Ecodesign

- w 2025 r. dokonano wymiany bezklasowego źródła ciepła w budynku Przedszkola przy ul. Młodzieżowej w Trzebielinie na kocioł na pellet z podajnikiem 5 klasy Ecodesign

- ponadto w czasie objętym kontrolą Gmina Trzebielino zbyła nieruchomość zlokalizowaną pod adresem Cetyń 51 (gdzie eksploatowany był trzon kuchenny i piec kaflowy).

Pisma Wójta Gminy Trzebielino z 31.03.2026 r. oraz 8.06.2026 r. dotyczące wymian/likwidacji źródeł ciepła na paliwa stałe będących w zasobach gminnych stanowią załącznik nr 2 do protokołu kontroli.

Ponadto, zgodnie z powyższym pismem z 31.03.2026 r. Gmina Trzebielino kontynuuje działania zmierzające do wymiany pozostałych źródeł ciepła, w szczególności poprzez pozyskiwanie środków zewnętrznych.

W ramach przygotowania do modernizacji obiektów będących w zasobie Gminy Trzebielino, podmiot zlecił sporządzenie audytów energetycznych dla trzech szkół oraz biblioteki w Suchorzu. Okazano do wglądu ww. audyty energetyczne zgodnie, z którymi planowane jest przeprowadzenie modernizacji :

1. Budynku Szkoły Podstawowej w Trzebielinie (ul. Młodzieżowa 1, Trzebielino), w którym źródło ogrzewania stanowi kocioł węglowy (bezklasowy). Zakres planowanej modernizacji: modernizacja instalacji c.o. i c.w.u wraz z wymianą źródła ciepła na kocioł na pellet, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, montaż wentylacji mechanicznej w sali gimnastycznej. Okazano do wglądu audyt energetyczny powyższego budynku – nr opracowania 04/10/2024/SŁUPSK/AE.

Zgodnie, m.in. z pismem Wójta Gminy Trzebielino z 31.03.2026 r. (załącznik nr 2 do protokołu kontroli), wniosek (nr KPOD.03.05-IW.04-0569/24) złożony 18.10.2024 r. (zgodnie z okazaną dokumentacją) w ramach programu priorytetowego „Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół” do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o dofinansowanie pełnej termomodernizacji SP w Trzebielinie nie uzyskał wsparcia.

Powyższy program to program dotacyjny finansowany z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Natomiast najbliższy nabór wniosków planowany jest pod koniec 2026 r. – planowane jest złożenie 3 wniosków dotyczących termomodernizacji ww. szkół w terenie gminy.

2. Budynku Szkoły Podstawowej w Suchorzu (ul. Szkolna 5, Suchorze), w którym źródło ogrzewania stanowi kocioł węglowy (bezklasowy). Zakres planowanej modernizacji: modernizacja instalacji c.o. i c.w.u wraz z wymianą źródła ciepła na kocioł na pellet, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, montaż wentylacji mechanicznej w sali gimnastycznej. Okazano do wglądu audyt energetyczny powyższego budynku – nr opracowania 05/10/2024/SŁUPSK/AE.

Przy czym wniosek o dofinansowanie na dzień zakończenia kontroli nie został złożony.

Natomiast jesienią bieżącego roku planowane jest złożenie wniosku o dofinansowanie inwestycji w ramach programu POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKÓW EDUKACYJNYCH PROJEKT PROGRAMU PRIORYTETOWEGO FUNDUSZ MODERNIZACYJNY.

3. Budynku Szkoły Podstawowej w Starkowie (Starkowo 10), w którym źródło ogrzewania stanowi kocioł węglowy (bezklasowy). Zakres planowanej modernizacji: modernizacja instalacji c.o. i c.w.u wraz z wymianą źródła ciepła (na kocioł na pellet), wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, montaż wentylacji mechanicznej w sali gimnastycznej oraz ocieplenie dachu Sali gimnastycznej. Okazano do wglądu audyt energetyczny powyższego budynku – nr opracowania 06/10/2024/SŁUPSK/AE.

Przy czym wniosek o dofinansowanie na dzień zakończenia kontroli nie został złożony.

Natomiast jesienią bieżącego roku planowane jest złożenie wniosku o dofinansowanie inwestycji w ramach programu POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKÓW EDUKACYJNYCH PROJEKT PROGRAMU PRIORYTETOWEGO FUNDUSZ MODERNIZACYJNY.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 6 z 21

protokół kontroli nr SLU 72/2026

4. Budynku Biblioteki w Suchorzu - Gminne Centrum Kultury w Trzebielinie Filia w Suchorzu (ul. Lipowa 2, Suchorze), w którym źródło ogrzewania stanowi kocioł gazowy (ciepła woda podgrzewana za pomocą podgrzewaczy elektrycznych) Zakres planowanej modernizacji: modernizacja instalacji c.o. i c.w.u wraz z wymianą źródła ciepła (na powietrzną pompę ciepła), wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz wjazdu dachowego. Okazano do wglądu audyt energetyczny powyższego budynku – nr opracowania 01/02/2025/SŁUPSK/AE.

Przy czym wniosek o dofinansowanie na dzień zakończenia kontroli nie został złożony.

Bazując na ww. danych należy stwierdzić, że działanie kod WpsPomZSO jest realizowane przez Gminę Trzebielino odnośnie do źródeł ciepła będących w zasobach gminnych zarówno poprzez wymianę źródeł ciepła (2 źródła), zbycie/likwidację źródła (2 źródła) oraz wymianę 1 źródła ciepła w 2020 r. (powyższe źródło ciepła odjęte od wskaźnika realizacji działania w 2021 r.). Jednocześnie planowana jest po uzyskaniu dofinansowania, wymiana źródeł ciepła na źródła ekologiczne dla 3 szkół oraz biblioteki w Suchorzu.

Gmina Trzebielino współpracuje na podstawie porozumienia zawartego 7 maja 2021 r. (wraz z aneksami) z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w programie „Czyste Powietrze” W ramach przedmiotowego programu:

a) w 2021 r.: złożonych zostało 25 wniosków o dofinansowanie, wymieniono 10 źródeł ciepła (na kocioł na biomasę – 7, ogrzewanie elektryczne 1, pompę ciepła – 2)

b) w 2022 r.: wymieniono 24 źródła ciepła na: kocioł na biomasę – 9, kocioł gazowy kondensacyjny – 1, kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie – 2, ogrzewanie elektryczne 1, pompę ciepła – 10, zakupi montaż innego źródła ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu (w tym podłączenie do sieci ciepłowniczej) - 1

c) w 2023 r.: złożone zostały 23 wnioski o dofinansowanie, wymieniono 14 źródeł ciepła na: kocioł na pellet drzewny - 4, kocioł zgazowujący drewno – 2, gruntową pompę ciepła – 1, kocioł na węgiel – 1, pompę ciepła powietrze/woda – 6

d) w 2024 r.: wymieniono 15 źródeł ciepła na: kocioł na biomasę - 7, pompę ciepła powietrzną - 8

e) w 2025 r.: wymieniono 13 źródeł ciepła na: kocioł na biomasę - 8, pompę ciepła powietrzną - 5

Informacje dotyczące kotłów wymienionych w latach 2021-2025 w ramach programu „Czyste Powietrze” w Gminie Trzebielino stanowią załącznik nr 3 do protokołu kontroli.

Na terenie gminy ponadto realizowany jest program „Ciepłe Mieszkanie”. Celem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów oraz gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych na terenie Gminy Trzebielino. Środki na realizację programu przekazywane są Gminie w formie dotacji z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej za pośrednictwem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na podstawie umowy zawartej 21.05.2024 r. (wraz z aneksem 13.02.2026 r.)

W ramach realizacji programu priorytetowego Gmina Trzebielino udzieliła beneficjentom końcowym 7 dotacji na łączną kwotę 69899,5 zł – wymieniono nieefektywne źródła ciepła na 7 kotłów na pellet drzewny o podwyższonym standardzie z podajnikiem.

Dodatkowo w Gminie Trzebielino wymiana źródeł ciepła realizowana była z dotacji udzielanych mieszkańcom gminy zgodnie z Uchwałą Nr 281/XXXVII/2022 Rady Gminy Trzebielino z dnia 20 kwietnia 2022 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu przyznawania dotacji ze środków budżetu Gminy Trzebielino

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 7 z 21

protokół kontroli nr SLU 72/2026

na trwałą likwidację nieefektywnych indywidualnych źródeł ciepła i zastąpienie ich proekologicznymi systemami grzewczymi” zmienioną uchwałą Nr 137/XXIII/2026 Rady Gminy Trzebielino z dnia 21 stycznia 2026 r. zmieniającą uchwałę Nr 281/XXXVII/2022 Rady Gminy Trzebielino z dnia 20 kwietnia 2022 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu przyznawania dotacji ze środków budżetu Gminy Trzebielino na trwałą likwidację nieefektywnych indywidualnych źródeł ciepła i zastąpienie ich proekologicznymi systemami grzewczymi”.

Wysokość dotacji wynosi 5000 zł – w przypadku domów jednorodzinnych oraz wyodrębnionych lokali w budynkach wielorodzinnych oraz 7500 zł w przypadku domów wielorodzinnych, w których źródło ciepła zasila co najmniej cztery lub więcej lokali mieszkalnych. Dofinansowanie nie dotyczy domów letniskowych, budynków w budowie oraz wybudowanych po roku 2021.

Dotacji podlegała wymiana starego źródła ciepła na źródło proekologiczne, tj.: kocioł na biomasę – pellet drzewny, pompę ciepła powietrze/woda, gruntową pompę ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej, zakup/montaż kotła gazowego kondensacyjnego, ogrzewanie elektryczne, kocioł zgazowujący drewno (natomiast zgodnie z uchwałą zmieniającą Nr 137/XXIII/2026 Rady Gminy Trzebielino z dnia 21 stycznia 2026 r. - na źródło proekologiczne, tj.: kocioł na biomasę – pellet drzewny, gruntową pompę ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej oraz kocioł zgazowujący drewno.

Zgodnie z danymi przekazanymi przez kontrolowaną gminę udzielono dotacji na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła na:

- 2022 r.:

Pompę ciepła – 8 dotacji

Kocioł na pellet – 3 dotacje

- 2023 r.

Pompę ciepła – 6 dotacji

Kocioł na pellet – 7 dotacji

Kocioł zgazowujący drewno – 2 dotacje

- 2024 r.

Pompę ciepła – 4 dotacje

Kocioł na pellet – 11 dotacji

Kocioł zgazowujący drewno – 3 dotacje

- 2025 r.

Pompę ciepła – 1 dotacja

Kocioł na pellet – 23 dotacje

Kocioł zgazowujący drewno – 1 dotacja

Łącznie w latach 2022 – 2025 Gmina Trzebielino udzieliła dotacji na wymianę 69 źródeł ciepła na źródła proekologiczne.

Uchwały udzielające dotacji na wymianę źródeł ciepła ze środków budżetu Gminy Trzebielino wraz z informacjami o przeprowadzonych wymianach kotłów stanowią załącznik nr 4 do protokołu kontroli.

Natomiast zgodnie z przedstawionymi podczas kontroli informacjami sprawozdawczymi, tj. przekazanym w trakcie kontroli skanu z platformy sprawozdawczej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego za 2021 r. oraz w sprawozdaniach z realizacji działań naprawczych POP przekazanych do WIOŚ w Gdańsku, Delegatura w Słupsku za 2022 r., za 2023 r., za 2024 r. oraz 2025 r. jako wpływ odpowiednio: RPW/2480/2023, RPW/2461/2024, RPW/ 2516/2025 oraz RPW/2062/2026 dokonano następujących ilości wymian w poszczególnych latach: (zgodnie ze zrealizowanymi wnioskami odnośnie do programu „Czyste Powietrze”, „Ciepłe Mieszkanie” oraz dotacjami udzielonymi mieszkańcom gminy zgodnie z Uchwałą Nr 281/XXXVII/2022 Rady Gminy Trzebielino z dnia 20 kwietnia 2022 r. (ze zmianami).

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 8 z 21

protokół kontroli nr SLU 72/2026

- 10 wymian źródeł ogrzewania za 2021 r. i tym samym stopień realizacji zadania w etapie I – na poziomie 31,25 % celu wyznaczonego uchwałą dla tego roku (w tym wymiana na kocioł spełniający wymagania ekoprojektu opalany pelletem lub biomasą – 7, wymiana na źródła bezemisyjne – 3)
- 25 wymian źródeł ogrzewania za 2022 r. i tym samym stopień realizacji zadania w etapie II – na poziomie 78,13 % celu wyznaczonego uchwałą dla tego roku (w tym wymiana na kocioł spełniający wymagania ekoprojektu opalany pelletem lub biomasą – 11, wymiana na kocioł opalany gazem LPG – 1, wymiana na źródła bezemisyjne – 13;
- 15 wymian źródeł ogrzewania za 2023 r. i tym samym stopień realizacji zadania w etapie III – na poziomie 46,88 % celu wyznaczonego uchwałą dla tego roku (w tym wymiana na kocioł węglowy spełniający wymagania ekoprojektu – 1, wymiana na kocioł spełniający wymagania ekoprojektu opalany pelletem lub biomasą – 7, wymiana na źródła bezemisyjne – 7)
- 18 wymian źródeł ogrzewania za 2024 r. i tym samym stopień realizacji zadania w etapie IV – na poziomie 56,25 % celu wyznaczonego uchwałą dla tego roku (w tym wymiana na kocioł spełniający wymagania ekoprojektu opalany pelletem lub biomasą – 15, wymiana na źródła bezemisyjne – 3)
- 33 wymiany źródeł ogrzewania za 2025 r. i tym samym stopień realizacji zadania w etapie V – na poziomie 103,13 % celu wyznaczonego uchwałą dla tego roku (w tym wymiana na kocioł spełniający wymagania ekoprojektu opalany pelletem lub biomasą – 28, wymiana na źródła bezemisyjne – 5)

Zatem łączna ilość wymienionych źródeł ciepła (zgodnie z danymi przekazanymi w ww. sprawozdaniach) wynosi 101 w latach 2021 – 2025, co daje 57 % wymian kotłów – w stosunku do szacowanej liczby kotłów do wymiany – 177 sztuk.

B. Działanie kod WpsPomEdEk – edukacja ekologiczna

Edukacja ekologiczna jest działaniem niezbędnym, aby wszelkie inne działania oraz programy były realizowane. W ramach programu ochrony powietrza przewidziano działanie w zakresie edukacji ekologicznej odnoszącej się do poprawy jakości powietrza:

- w ramach działania WpsPomEdEk w latach objętych kontrolą (2021 r. - 2025 r.) organizowane były dla mieszkańców spotkania informacyjne dotyczące możliwości finansowania wymiany źródeł ciepła oraz działań termomodernizacyjnych (patrz działanie WpsPomSyPo); Gmina Trzebielino promowała krajowy program „Czyste Powietrze” podczas wydarzeń gminnych, m.in. podczas dożynek gminnych, w tym w 2021 r.
- Gmina organizowała również zebrania wiejskie z mieszkańcami – okazano harmonogramy zebrań wiejskich w Gminie Trzebielino za 2022 i 2023 r. Podczas ww. spotkań informowano mieszkańców o obowiązujących na terenie województwa uchwałach antysmogowych, terminach wymiany kotłów z nich wynikających oraz powodów podjęcia tych uchwał oraz przedstawiono informacje, m.in. o działającym w Urzędzie Gminy punkcie konsultacyjno-informacyjnym „Czyste Powietrze” oraz o możliwości uzyskania dofinansowania na wymianę ciepła.

Harmonogramy zebrań z mieszkańcami za lata 2022-2023 r. stanowią załącznik nr 5 do protokołu kontroli.

- informacje odnośnie do programu „Czyste Powietrze” dostępne są w Urzędzie Gminy, m.in. w Gminnym Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym „Czyste Powietrze” dostępne są ulotki informacyjne programu „Czyste Powietrze”; informacje dostępne są również na stronie internetowej gminy <https://trzebielino.pl/na-skroty/czyste-powietrze/>, <https://trzebielino.pl/aktualnosci/nowe-czyste-powietrze-dla-ciebie/>; plakaty promujące program rozwieszane są w budynku UG Trzebielino i na tablicach informacyjnych sołectw; punkt konsultacyjny w kontrolowanej gminie ramach działa na podstawie umowy współpracy z firmą FOTON OZE sp. z o. o. ul. W. Korfantego 4B/11, 76-200 Słupsk
- konsultacje dla mieszkańców odbywają się telefonicznie oraz stacjonarnie w każdym miesiącu w co drugą środę w Urzędzie Gminy Trzebielino (informacja aktualna – na maj 2026 r.)

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 9 z 21

protokół kontroli nr SLU 72/2026

- broszury informacyjne odnośnie do programu „Czyste Powietrze” są wręczane mieszkańcom również podczas udzielania dotacji gminnych na wymianę „kopciuchów”

- Gmina Trzebielino dostarczała również mieszkańcom broszury, gazetki informacyjne (za pośrednictwem sołtysów, lokalnych sklepów, świetlic wiejskich, ośrodków kultury) odnośnie do programu „Czyste Powietrze” oraz o treściach motywujących do wymiany kotłów bezklasowych; artykuł o gminnym punkcie konsultacyjnym i godzinach jego otwarcia został umieszczony w darmowym gminnym informatorze (gazeta – nakład 1500 egzemplarzy)(2022)

- informacje dotyczące programu „Czyste Powietrze” (w tym informacje odnośnie do prowadzonego w Urzędzie Gminy punktu konsultacyjno -informacyjnego czy planowanych spotkaniach z mieszkańcami) umieszczane były/są również w aplikacji mobilnej !GO Trzebielino oraz na gminnym facebooku

- na stronie internetowej gminy: <https://trzebielino.pl/aktualnosci/cieple-mieszkanie-nabor-deklaracji-do-programu/> oraz <https://trzebielino.pl/aktualnosci/%F0%9F%93%A3ogloszenie-o-naborze-wnioskow-w-ramach-programu-cieple-mieszkanie-ii/> oraz na gminnym facebooku dostępne są informacje dotyczące programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”; informacje odnośnie do powyższego można również uzyskać w UG Trzebielino;

- 29 marca 2022 r. kontrolowany podmiot przeprowadził akcję promocyjną – przy pomocy drona z czujnikiem jakości powietrza badane były substancje emitowane z kominów w Suchorzu. Łącznie wykonano 41 pomiarów. Pomiar przeprowadzono w różnych lokalizacjach wskazanych przez pracownika Urzędu Gminy. Okazano do wglądu raport w ww. pomiarów; podczas akcji mieszkańcy otrzymywali również informacje o możliwości dofinansowania wymiany źródeł ciepła z programu „Czyste Powietrze”

- w latach objętych kontrolą gmina organizowała akcję „Czysta wieś, czysta gmina”; w 2025 r. w ramach akcji, oprócz sprzątania terenu gminy posadzono z uczniami około 50 sadzonek buka w parku w Trzebielinie;

- 19.10.2023 r. pracownicy UG w Trzebielinie, Nadleśnictwa oraz Sołectwa Suchorze przeprowadzili akcję edukacyjną – nasadzenia 25 sadzonek jarzębu pospolitego przy ul. Jarzębinowej w Suchorzu;

- na stronie internetowej gminy podane są informacje dotyczące usuwania wyrobów zawierających azbest, m.in. pod adresem : <https://bip.trzebielino.pl/dokumenty/1337>

- Biblioteka - Gminne Centrum Kultury w Trzebielinie z okazji Dnia Ziemi zorganizowało dla mieszkańców akcję sprzątania świata „Weekend dla Ziemi”; rozdawane były pakiety do sprzątania, gadzety z Nadleśnictwa Trzebielin, do każdej wypożyczonej książki mieszkańcy otrzymywali nasiona i kwartalnik „Echa Leśne”; ponadto 27 kwietnia w ramach „Akcji dla Ziemi” i współpracy z Nadleśnictwem Trzebielino wypożyczający książki otrzymywali sadzonki drzewek (2021)

- w punkcie przedszkolnym w SP w Suchorzu wprowadzony został program edukacji ekologicznej „Przyjaciel natury” – cel: zwiększenie świadomości ekologicznej wśród dzieci; dzieci uczestniczyły, m.in. w Dniu Ziemi, Dniu Dyni, dokarmiały ptaki zimą, poznawały lokalne środowisko przyrodnicze

- SP w Starkowie otrzymała grant na projekt edukacyjny „Przyroda jest wieczna, jeśli jest bezpieczna”; celem jest wyrabianie wśród młodego pokolenia nawyków proekologicznych; zajęcia przeznaczone dla wszystkich uczniów szkoły podstawowej; projekt obejmował piknik ekologiczny, wyjazd do Centrum Edukacji Ekologicznej i Rewitalizacji Jezior w Szczecinku oraz warsztaty przyrodnicze; projekt dofinansowany w ramach Funduszu Nowy Akumulator Społeczny, ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO oraz Fundację Rozwoju Lokalnego PARASOL w Bytowie (2022-2023)

- „Czysta Wieś, Czysta Gmina” - coroczne sprzątanie odpadów z ulic, placów zabaw, boisk; podnoszenie świadomości mieszkańców gminy odnośnie do gospodarowania odpadami; w akcje zaangażowani byli wójt, pracownicy UG, mieszkańcy poszczególnych sołectw, nauczyciele, uczniowie szkół w Trzebielinie,

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 10 z 21

protokół kontroli nr SLU 72/2026

- uczniowie z SP w Suchorzu brali udział w programie cyfrowym edukacji ESA, realizowanym przez Państwowy Instytut Badawczy NASK – program informacyjny na rzecz czystego powietrza realizowany we współpracy z Polskim Alarmem Smogowym - Edukacyjna Sieć Antysmogowa; uczniowie uświadamiani są podczas zajęć czy jest smog, jaki ma wpływ na zdrowie i jak go ograniczać

- OSP Trzebielino organizowało zbiórkę elektroodpadów oraz tekstyliów w ramach ogólnopolskiej akcji „OSP na straży środowiska” (2025)

- udział pracowników Gminy Trzebielino w szkoleniach, w tym:

a) 2021 r.

- szkolenie dla kandydatów na Energetyków Gminnych organizowane przez WFOŚiGW w Gdańsku (październik 2021 r.)

b) 2022 r.

- spotkanie koordynatorów programów ochrony powietrza (grudzień 2022 r.) organizowane w formule zdalnej przez Departament Środowiska i Rolnictwa w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego

- szkolenie dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego z obszaru województwa pomorskiego, z przepisów prawnych w zakresie ochrony powietrza, praktycznego prowadzenia kontroli w zakresie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz centralnej ewidencji emisyjności budynków (listopad 2022 r.) – organizator szkolenia: Departament Środowiska i Rolnictwa w UMWP

c) 2024 r.

- udział w szkoleniu odnośnie do programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie” (wrzesień 2024 r.) - organizator szkolenia: WFOŚiGW w Gdańsku

- szkolenie „E-Usługi Projektu ZONE” (marzec 2024 r.) – organizator: ProcessTeam Sp. z o.o., ul. Górczewska 137, Warszawa

d) 2025 r.

- „Mechanizmy wsparcia w zakresie inwestycji dotyczących poprawy jakości powietrza, efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii – termomodernizacja obiektu jednorodzinnego w oparciu o audyt energetyczny” (kwiecień 2025 r.) - organizator szkolenia: WFOŚiGW w Gdańsku

- Pracownik UG uczestniczył w szkoleniu „Przepisy prawne dotyczące ochrony powietrza oraz praktyczne aspekty przeprowadzania kontroli w zakresie przestrzegania uchwał antysmogowych (październik 2025 r.) - organizator szkolenia: WFOŚiGW w Gdańsku

Wymiennie zapisy działań naprawczych uchwały POP w zakresie edukacji ekologicznej obligują samorząd lokalny na poziomie gminy do corocznego udziału w jednej z ogólnopolskich lub wojewódzkich akcji edukacyjnych dotyczącej ochrony środowiska oraz coroczne przeprowadzenie jednej akcji edukacyjnej odnośnie czystości powietrza. Zgodnie z działaniami zrealizowanymi w latach 2021 – 2026 r. należy uznać, że obowiązek edukacyjny został wypełniony.

C. Działanie kod WpsPomInZe – inwentaryzacja źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych i niemieszkalnych w Gminie Trzebielino

Inwentaryzacja jest prowadzona w ramach wewnętrznych rejestrów oraz uruchomionej w lipcu 2021 roku (zgodnie z delegacjami ustawowymi przez Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego) ogólnopolskiej bazy, tj. Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB).

Zgodnie z terminami ustawowymi zarządcy, właściciele istniejących budynków mieli 12 miesięcy na uzupełnienie danych w bazie (czyli do 1 lipca 2022 r.), dla nowych obiektów jest to 14 dni od dnia oddania do użytkowania.

Według harmonogramu uchwały POP działanie było podzielone na dwa etapy:

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 11 z 21

protokół kontroli nr SLU 72/2026

- Etap I (z terminem zakończenia na 31.12.2021 r.) – obejmujący inwentaryzację źródeł ciepła w budynkach i lokalach użyteczności publicznej, komunalnych bądź innych będących własnością gminy. Zgodnie z przedstawionym w trakcie trwania kontroli dokumentem zadanie zostało zakończone w terminie do 31.12.2021 r.

Zinwentaryzowano w zakresie źródeł ciepła w budynkach i lokalach użyteczności publicznej oraz komunalnych stanowiących własność Gminy Trzebielino łącznie 25 obiektów (punktów adresowych), gdzie, m.in. zinwentaryzowano bezklasowe źródła ciepła na paliwa stałe (węgiel, drewno) - 10 sztuk, trzon kuchenny (użytkowany w trakcie tworzenia inwentaryzacji) - 2 sztuki, piec kaflowy (użytkowany w trakcie tworzenia inwentaryzacji) – 3 sztuki, kocioł na paliwo stałe klasy 5 - 1 sztuka, kocioł gazowy – 1 sztuka.

Inwentaryzacja źródeł ciepła budynków użyteczności publicznej oraz komunalnych stanowiących zasób Gminy Trzebielino stanowi załącznik nr 6 do protokołu kontroli.

- Etap II (z planowanym terminem zakończenia na 30.06.2023 r.) – obejmujący inwentaryzację źródeł ciepła w pozostałych budynkach i lokalach mieszkalnych i niemieszkalnych, niestanowiących zasobu gminnego.

Inwentaryzacja była prowadzona, m.in. na podstawie wpisów do bazy CEEB – wpisy do bazy są prowadzone samodzielnie przez mieszkańców oraz przez pracowników urzędu gminy na bazie składanych w urzędzie deklaracji papierowych przez mieszkańców.

Podczas kontroli gmina okazała dokumentację przedstawiającą wynik inwentaryzacji:

- kocioł gazowy / bojler gazowy / podgrzewacz gazowy przepływowy / kominek gazowy - 12
- kocioł na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) z automatycznym podawaniem paliwa / z podajnikiem - 167
- kocioł na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) z ręcznym podawaniem paliwa / zasypowy - 733
- kocioł olejowy - 8
- kominek / koza / ogrzewacz powietrza na paliwo stałe (drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy, węgiel) - 82
- miejska sieć ciepłownicza / ciepło systemowe / lokalna sieć ciepłownicza - 1
- ogrzewanie elektryczne / bojler elektryczny – 60
- piec kaflowy na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) - 175
- pompa ciepła - 25
- trzon kuchenny / piecokuchnia / kuchnia węglowa – 168
- kolektory słoneczne do ciepłej wody użytkowej lub z funkcją wspomagania ogrzewania – 22

Przy czym zgodnie z przedmiotową inwentaryzacją liczba kotłów na paliwo stałe według klasy kotła wynosiła:

Kotłów spełniających ekoprojekt – 35

Kotłów klasy V – 95

Kotłów klasy IV – 36

Kotłów klasy III – 75

Kotły/piece/kominki/trzony kuchenne poniżej III klasy lub brak informacji – 688 kotłów + 168 piece/kominki/trzony kuchenne

Natomiast liczba kotłów na paliwo stałe (według rodzaju paliwa):

Pellet drzewny – 123

Drewno kawałkowe – 732

Inny rodzaj biomasy - 12

Węgiel i paliwa węglopodobne - 428

Przedstawiona ewidencja zawiera ponad 1450 wpisów.

Przy czym należy mieć na uwadze, że część punktów adresowych w CEEB jest powielona, gdyż pod jednym punktem adresowym może znajdować się kilka źródeł ciepła, przykładowo kocioł i kominek/trzon

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 12 z 21

protokół kontroli nr SLU 72/2026

kuchenny/ogrzewanie elektryczne/pompa ciepła.

Wyniki II etapu inwentaryzacji stanowią załącznik nr 7 do protokołu kontroli (przy czym ze względu na obszerność dokumentów załączono fragmenty pliku excel, w którym przedstawiona została inwentaryzacja).

Zgodnie z ustaleniami dokument zawierający wynik inwentaryzacji etapu I oraz etapu II został dołączony do sprawozdań z realizacji POP odpowiednio za 2021 r. oraz za 2023 r. przesłanych do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego.

Ponadto informacja odnośnie do terminowego wykonania etapu I oraz etapu II ww. działania zawarta została w piśmie Wójta Gminy Trzebielino z 31.03.2026 r. (załącznik nr ... do protokołu kontroli).

Zatem etap I oraz etap II inwentaryzacji został zrealizowany w planowanym terminie: odpowiednio z planowanym terminem zakończenia etapu I – 31.12.2021 r. oraz planowanym terminem zakończenia etapu II – 30.06.2023 r.

D. Działanie kod WpsPomHrFi – opracowanie i przyjęcie szczegółowego harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych

W świetle postanowień zawartych w pkt 4 załącznika nr 4 uchwały Nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu zmienionej uchwałą Nr 414/XXXIV/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 czerwca 2021 r. oraz uchwałą Nr 603/XLVIII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 listopada 2022 r. (Dz. U. Woj. Pom. Z 2020 r. poz. 4231 ze zm.) gminy strefy pomorskiej zobowiązane są do opracowania i przyjęcia szczegółowego harmonogramu rzeczowo-finansowego, który pozwoli na pełną realizację działania WpsPomZSO – ograniczenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych i usługowych.

Z uwagi na powiązanie z zadaniem polegającym na przeprowadzeniu pełnej inwentaryzacji źródeł ciepła (kod WpsPomInZe) działanie zostało podzielone także na dwa etapy, tj.:

- Etap I (z planowanym zgodnie z zapisami uchwały POP terminem zakończenia na 31.03.2022 r.) – obejmujący przyjęcie harmonogramu dla źródeł ciepła w budynkach i lokalach użyteczności publicznej, komunalnych bądź innych będących własnością gminy.

Harmonogram taki został przyjęty z przekroczeniem terminu Zarządzeniem Nr 138/2022 Wójta Gminy Trzebielino z dnia 25 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych w zakresie budynków i lokali użyteczności publicznej oraz komunalnych, bądź innych stanowiących własność Gminy Trzebielino.

Powyższe zarządzenie w sprawie przyjęcia harmonogramu rzeczowo-finansowego – etap I działania stanowi załącznik nr 8 do protokołu kontroli.

Załącznik nr 1 do ww. zarządzenia zawiera, m.in. informacje o rodzaju budynku, adresie (też nr działki), rodzaju źródła ciepła, terminie wymiany źródeł ciepła oraz szacunkowym koszcie ewentualnej wymiany poszczególnych źródeł ciepła.

Zgodnie z powyższym załącznikiem wymianie do:

- a) 31.08.2024 r. podlegałyby źródła ciepła w 12 budynkach (14 źródeł ciepła - kotły na paliwo stałe zasypanowe, bezklasowe; kotły na paliwo stałe z automatycznym podawaniem paliwa, bezklasowe; trzony kuchenne i piece kaflowe)
- b) 31.08.2034 r. podlegałoby 1 źródło ciepła (kocioł na paliwo stałe z automatycznym podawaniem paliwa, klasa 5)

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 13 z 21

protokół kontroli nr SLU 72/2026

Gmina Trzebielino po wykonaniu inwentaryzacji oraz sporządzeniu ww. harmonogramu realizuje sukcesywnie wymianę lub likwidację bezklasowych źródeł ogrzewania będących w jej zasobach (patrz zadanie WpsPomZSO).

- Etap II (z planowanym terminem zakończenia zgodnie z zapisami uchwały POP na 30.09.2023 r.) – obejmujący źródła ciepła w pozostałych budynkach i lokalach mieszkalnych i niemieszkalnych, niestanowiących zasobu gminnego.

Harmonogram taki został przyjęty terminowo Zarządzeniem Nr 94/2023 Wójta Gminy Trzebielino z dnia 29 września 2023 r. w sprawie ustalenia harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych w zakresie budynków i lokali mieszkalnych i niemieszkalnych zlokalizowanych na terenie Gminy Trzebielino, niestanowiących własności Gminy Trzebielino.

Powyższe zarządzenie stanowi załącznik nr 9 do protokołu kontroli.

Zgodnie z ww. zarządzeniem Wójt Gminy Trzebielino zaleca stopniową likwidację bądź wymianę instalacji, w których następuje spalanie paliw w budynkach i lokalach mieszkalnych i niemieszkalnych zlokalizowanych na terenie gminy Trzebielino, niestanowiących własności Gminy Trzebielino na potrzeby ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej.

Zgodnie z załącznikiem do powyższego zarządzenia przewiduje się termin eksploataowania źródła ciepła i jego likwidacji lub wymiany:

- do 1 września 2024 r. – kotły poniżej klasy 3, kominki, kozy i piece niespełniające wymagań ekoprojektu – szacowana ilość źródeł ciepła kwalifikująca się do wymiany w 2024 r. – 713 sztuk. Proponowane źródło ciepła to: pompa ciepła powietrze woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej (350 szt.), kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie – ekoprojekt (350 szt.), kocioł zgazowujący drewno o podwyższonym standardzie – ekoprojekt (13 szt.)

- do 1 września 2026 r. – kotły klasy 3 i klasy 4 - szacowana ilość źródeł ciepła kwalifikująca się do wymiany w 2024 r. – 16 sztuk; w 2025 r. - 50 sztuk; w 2026 r. – 50 sztuk. Proponowane źródło ciepła to: pompa ciepła powietrze woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej (7 sztuk w 2024 r., 23 sztuki w 2025 r. i 23 sztuki w 2026 r.); kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie – ekoprojekt (7 sztuk w 2024 r., 23 sztuki w 2025 r. i 23 sztuki w 2026 r.); kocioł zgazowujący drewno o podwyższonym standardzie – ekoprojekt (2 sztuki w 2024 r., 4 sztuki w 2025 r. i 4 sztuki w 2026 r.)

Oszacowano łączny koszt wymiany w latach 2024-2026 na 22 876 000 zł.

Przy czym jako źródło finansowania wskazano:

- dedykowane wojewódzkie/rządowe programy wsparcia: „Czyste Powietrze” oraz „Czyste Mieszkanie”
- dotacje ze środków budżetu Gminy Trzebielino na trwałą likwidację nieefektywnych indywidualnych źródeł ciepła i zastąpienie ich proekologicznymi systemami grzewczymi
- środki własne mieszkańców.

E. Działanie kod WpsPomSyPo – stworzenie systemu wspierającego mieszkańców we wdrażaniu uchwał antysmogowych oraz jego funkcjonowanie

Gmina Trzebielino współpracuje na podstawie porozumienia zawartego 7 maja 2021 r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w programie „Czyste Powietrze” (zmienionego aneksem nr 1/2021 z 10 grudnia 2021 r., aneksem nr 2/2021 z 2.08.2022 r., aneksem nr 3/2023 z 6.10.2023 r. oraz aneksem nr 4/2025 z 20.02.2025 r.) i prowadzi działania mające na celu udzielenie pomocy potencjalnym beneficjentom przy kompletowaniu dokumentów i składaniu wniosków na dofinansowanie zmiany źródeł ogrzewania, jak i dokumentacji o rozliczenie płatności w ramach przedmiotowego programów (prowadzenie w kontrolowanej gminie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego Programu „Czyste Powietrze”).

Gmina prowadzi również działania w ramach gminnego Operatora w przedmiotowym programie (funkcja

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

weszła w życie 31 marca 2025 r.), wraz z aktualizacją zasad programu. Gmina jako operator zapewnia kompleksową pomoc, prowadząc beneficjenta przez wszystkie etapy od decyzji o inwestycji, przez jej realizację, aż po rozliczenie wniosku.

Odnosnie do pełnionej przez Gminę roli Operatora również zostało podpisane porozumienie (1.04.2025 r.) - ustalające zasady realizacji programu na terenie Gminy Trzebielino w zakresie działań odnoszących się do pełnionej przez gminę roli Operatora.

Ponadto kontrolowana gmina uzyskała wsparcie z WFOŚiGW dla najbardziej aktywnych gmin wdrażających program priorytetowy „Czyste Powietrze”. W związku z powyższym Gmina Trzebielino zawarła 21.09.2022 r. z WFOŚiGW w Gdańsku dodatkowe Porozumienia w sprawie dodatkowego finansowania dla najbardziej aktywnych gmin wdrażających program priorytetowy „Czyste Powietrze”.

Program „Czyste Powietrze” ma na celu poprawę efektywności energetycznej poprzez zmniejszenie/uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących z indywidualnych źródeł grzewczych i skierowany jest do osób fizycznych. Wszelkich informacji o możliwym dofinansowaniu mieszkańcy mają możliwość dowiedzieć się poprzez telefoniczny bądź bezpośredni kontakt z urzędnikami, informacje zamieszczane są również na gminnej stronie internetowej, gminnym facebooku oraz były zamieszczane w aplikacji mobilnej !GO Trzebielino.

Zgodnie z informacjami podanymi przez kontrolowaną Gminę w ramach przedmiotowego programu mieszkańcy Gminy Trzebielino wymienili 76 kotłów - w latach 2021 -2025 (szczegółowe dane – patrz działanie kod WpsPomZSO).

Mieszkańcy Gminy Trzebielino informowani byli, w czasie objętym kontrolą, o możliwych do uzyskania dofinansowaniach na wymianę źródeł ciepła w ramach programu „Czyste Powietrze”, m.in. podczas spotkań prowadzonych przez pracowników Urzędu Gminy Trzebielino, w tym:

a) w okresie sprawozdawczym programu „Czyste Powietrze” (II – IV kwartał 2021 r.) podczas: – spotkań z mieszkańcami gminy: 6 czerwca 2021 r. (online), 23 czerwca oraz 15 września 2021 r. (w sali widowiskowej gminnego centrum kultury) oraz 14 grudnia 2021 r. (online); ponadto przeprowadzono 3 wizyty u mieszkańców zainteresowanych udziałem w programie „Czyste Powietrze” ; w powyższym okresie sprawozdawczym udzielono 45 konsultacji, złożono 7 wniosków (za pośrednictwem punktu konsultacyjnego)

b) w 2022 r. podczas: – spotkania z mieszkańcami gminy: 23 marca 2022 r. (w sali widowiskowej gminnego centrum kultury w Trzebielinie); ponadto przeprowadzono 3 wizyty u mieszkańców zainteresowanych udziałem w programie „Czyste Powietrze”, w tym z użyciem kamery termowizyjnej zakupionej w ramach bonusu dla aktywnych gmin (użycie kamery termowizyjnej uświadamia mieszkańcom, m.in. znaczenie wymiany stolarki okiennej przy wymianie kotła); w powyższym okresie sprawozdawczym udzielono 77 konsultacji, złożono 19 wniosków (za pośrednictwem punktu konsultacyjnego)

c) w 2023 r. podczas: spotkań z mieszkańcami gminy: 22.02.2023 r., 6.12.2023 r. (w sali widowiskowej gminnego centrum kultury w Trzebielinie), 27.04.2023 r. (biblioteka w Suchorzu); ponadto przeprowadzono 1 wizytę u mieszkańców zainteresowanych udziałem w programie „Czyste Powietrze”; w powyższym okresie sprawozdawczym udzielono 57 konsultacji, złożono 11 wniosków (za pośrednictwem punktu konsultacyjnego)

d) w 2024 r. (I – III kwartał) podczas: spotkania z mieszkańcami gminy: 25.09.2024 r. (w sali widowiskowej gminnego centrum kultury w Trzebielinie); ponadto przeprowadzono 5 wizyt u mieszkańców w celu określenia zakresu niezbędnych do wykonania prac w związku z udziałem w programie „Czyste Powietrze”; w powyższym okresie sprawozdawczym udzielono 34 konsultacji, złożono 11 wniosków (za pośrednictwem punktu konsultacyjnego)

e) 2025 r. (IV kwartał 2024 r. – IV kwartał 2025 r.) podczas: spotkań z mieszkańcami gminy: 24.09.2025 r. oraz 10.12.2025 r. (w sali posiedzeń UG Trzebielino); ponadto przeprowadzono 12 wizyt u mieszkańców

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 15 z 21

protokół kontroli nr SLU 72/2026

w celu określenia zakresu niezbędnych do wykonania prac w związku z udziałem w programie „Czyste Powietrze”; w powyższym okresie sprawozdawczym udzielono 52 konsultacji, złożono 10 wniosków (za pośrednictwem punktu konsultacyjnego)

Sprawozdania kwartalne przesyłane do WFOŚiGW w Gdańsku z realizacji zadań w zakresie uruchomienia i prowadzenia Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego stanowią załącznik nr 10 do protokołu kontroli.

Mieszkańcy Gminy Trzebielino byli również informowani o możliwych do uzyskania dofinansowaniach na wymianę źródeł ciepła, m.in. podczas zebrań sołeckich (harmonogramy zebrań – załącznik nr 5 do protokołu kontroli).

Ponadto w Gminie Trzebielino wymiana źródeł ciepła realizowana była z dotacji udzielanych mieszkańcom gminy zgodnie z Uchwałą Nr 281/XXXVII/2022 Rady Gminy Trzebielino z dnia 20 kwietnia 2022 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu przyznawania dotacji ze środków budżetu Gminy Trzebielino na trwałą likwidację nieefektywnych indywidualnych źródeł ciepła i zastąpienie ich proekologicznymi systemami grzewczymi” (zmienioną uchwałą Nr 137/XXIII/2026 Rady Gminy Trzebielino z dnia 21 stycznia 2026 r.)

Łącznie w latach 2022 – 2025 Gmina Trzebielino udzieliła dotacji na wymianę 69 źródeł ciepła na źródła proekologiczne.

Dodatkowo Gmina Trzebielino 21.05.2024 r. podpisała umowę o dofinansowanie Nr WFOŚ/D/CM/4412 w ramach programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie” z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku (ponadto 13.02.2026 r. podpisany został aneks do ww. umowy obowiązujący od dnia 12.12.2025 r.). Program skierowany jest do osób fizycznych, posiadających tytuł prawny do lokalu mieszkalnego znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym oraz wspólnot mieszkaniowych.

Program, m.in. wspiera montaż kotła gazowego kondensacyjnego, kotła na pellet drzewny o podwyższonym standardzie, kotła zgazowującego drewno o podwyższonym standardzie, ogrzewania elektrycznego, pompy ciepła powietrze/woda, pompy ciepła powietrze/powietrze, podłączenie lokalu do wspólnego efektywnego źródła ciepła.

W ramach realizacji programu priorytetowego Gmina Trzebielino udzieliła beneficjentom końcowym 7 dotacji na łączną kwotę 69899,5 zł – wymieniono nieefektywne źródła ciepła na 7 kotłów na pellet drzewny o podwyższonym standardzie z podajnikiem.

3. Prowadzona sprawozdawczość z realizacji uchwał POP

Gmina Trzebielino prowadziła sprawozdawczość za lata 2021, 2022, 2023, 2024 oraz 2025 z realizacji działań naprawczych wynikających z uchwał POP, i tak do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego oraz do WIOŚ w Gdańsku, Delegatura w Słupsku zostały przekazane sprawozdania:

- sprawozdanie za 2021 r. złożone zostało terminowo do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego – 7.02.2022 r., przy wymaganym terminie na złożenie 28 lutego (zgodnie z zapisami § 7 pkt 2 uchwały nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie „Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu”)

- sprawozdanie za 2022 r., 2023 r., za 2024 r. oraz 2025 r. - złożone terminowo za pośrednictwem platformy sprawozdawczej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego odpowiednio 1.02.2023 r., 9.02.2024 r., 5.02.2025 r. oraz 4.02.2026 r. - przy wymaganym terminie złożenia sprawozdania do 15 lutego roku następnego po roku sprawozdawczym.

Termin 15 lutego, przekazania sprawozdania do organu określającego Program ochrony powietrza, wynika z aktualnego brzmienia uchwały POP – wprowadzony uchwałą Nr 603/XLVIII/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 listopada 2022 roku zmieniającą uchwałę Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu.

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

Sprawozdania z realizacji POP za 2021 r., 2022 r., 2023 r., 2024 r. oraz 2025 r. oraz potwierdzenia złożenia sprawozdań za 2021 r., 2022 r., 2023 r., 2024 r. oraz 2025 r. z realizacji POP do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego stanowią odpowiednio załącznik nr 11 oraz załącznik nr 12 do protokołu kontroli.

- terminowe przekazanie do WIOŚ w Gdańsku, Delegatura w Słupsku (przy wymaganym ustawowym terminie na złożenie przedmiotowych sprawozdań do 15 lutego roku następnego po roku sprawozdawczym - zgodnie z art. 94 ust. 2c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska) sprawozdań z realizacji POP za 2022 r., 2023 r., 2024 r. oraz 2025 r. – odpowiednio 15.02.2023 r., 15.02.2024 r. (data wpływu do organu), 14.02.2025 r. (data wpływu do organu) oraz 11.02.2026 r. (data wpływu do organu).

Zgodnie z art. 1 pkt 4 lit. c ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1576) nałożony został ustawowy obowiązek przekazania w terminie do dnia 15 lutego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz starostę w zakresie swojej właściwości, właściwemu zarządowi województwa oraz właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska, za poprzedni rok kalendarzowy, sprawozdania okresowego z realizacji programu ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych.

Jednocześnie zgodnie z przepisem przejściowym, określonym w art. 10 ww. ustawy wskazano, że obowiązek przekazywania przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz starostę sprawozdania okresowego z realizacji programu ochrony powietrza i jego aktualizacji oraz planu działań krótkoterminowych, a także sprawozdania końcowego z realizacji programu ochrony powietrza i jego aktualizacji lub planu działań krótkoterminowych obejmującego cały okres ich realizacji, będzie dotyczyć programów oraz planów, które zostały przygotowane na podstawie wyników oceny jakości powietrza za 2021 r.

4. Pozostałe realizowane działania, w tym działalność kontrolna.

Wybrane inne działania własne realizowane przez gminę w latach 2021 – 2026 r.:

a. remonty dróg

Gmina Trzebielino realizowała w latach 2021 -2025 prace remontowo – budowlane dróg - przykładowo:

- przebudowa drogi na dz. nr 116/1 w Miszewie - wykonano jezdnię drogi o długości 253,0m o nawierzchni częściowo z JOMB
- przebudowa drogi dojazdowej do miejscowości Cetyń oraz do kompleksu leśnego leśnictwa Zielin - wykonano jezdnię drogi długości 2546,35m o nawierzchni częściowo z płyt JOMB
- przebudowa drogi w miejscowości Starkówko - wykonano jezdnię drogi na długości 606mb o nawierzchni z kostki betonowej (lokalizacja dz. Nr 217, 4/5, 4/6 obręb Starkowo)
- przebudowa drogi gminnej w miejscowości Trzebielino, gmina Trzebielino (dz. ew. nr 108/1, 422/1, 422/2, 824 obręb Trzebielino)
- przebudowa drogi gminnej (ul. Polna) w miejscowości Zielin, gmina Trzebielino (dz. ew. nr 125, 126/1, 126/2 obręb Zielin) - przebudowa drogi wykonana na długości 966mb (nawierzchnia z płyt JOMB)
- przebudowa ulicy Dębowej w miejscowości Suchorze, gmina Trzebielino (dz. ew. nr 20/26, 20/27, 21/47, 221/6, 505/3 obręb Suchorze)
- przebudowa drogi dojazdowej do Leśnej Bazy Lotniczej w Trzebielinie - wykonano nawierzchnię jezdni na długości 334 m z płyt JOMB (dz nr 414/1 i 461/2 obręb Trzebielino.
- przebudowa drogi dojazdowej do miejscowości Toczek - przebudowa istniejącej nawierzchni poprzez ułożenie nowych warstw konstrukcyjnych (dz. nr 141/2, 123/7 obręb Trzebielino)
- przebudowa drogi gminnej w miejscowości Starkowo - inwestycja zrealizowana na działkach o nr 159, 160, 180/4 obręb Starkowo - wykonano nowa nawierzchnię jezdni o długości 202m z kostki betonowej
- budowa przepustu na rzece Bystrzenicy wraz z dojazdem do drogi gminnej na dz. nr 332/1 (inwestycja została wykonana na działkach: 149/1, 304, 332/1, 301/1 i 301/2 w obrębie Gumieniec)
- przebudowa drogi gminnej oraz budowa parkingu w miejscowości Trzebielino – wykonano przebudowę drogi gminnej na odcinku 195m poprzez wykonanie nawierzchni z betonu asfaltowego; wykonano przebudowę zjazdu z drogi krajowej nr 21 (roboty zostały wykonane na działce nr 205/1, 178/3, 904/2,

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 17 z 21

protokół kontroli nr SLU 72/2026

99/1, 100/1 (droga krajowa), 660/8, 904/1 obręb Trzebielino)

- przebudowa drogi gminnej dz. nr 27 obręb Poborowo - przebudowa istniejącej nawierzchni poprzez ułożenie nowych warstw konstrukcyjnych

Zatem obniżenie emisji pyłów unoszonych z powierzchni jezdni w czasie ruchu pojazdów jest systematycznie ograniczane poprzez poprawę nawierzchni dróg (modernizacja oraz przebudowa dróg).

Informacja odnośnie do prowadzonych przez Gminę Trzebielino inwestycji drogowych stanowi załącznik nr 13 do protokołu kontroli.

Ponadto Gmina Trzebielino w latach objętych kontrolą zlecała Gminnemu Zakładowi Budżetowemu mechaniczne zmiatanie nawierzchni dróg asfaltowych i betonowych o łącznej powierzchni ponad 62 000 m².

c. zieleń gminna

Utrzymaniem terenów zielonych stanowiących zieleń gminną zajmują się pracownicy Zakładu Usług Komunalnych w Trzebielinie (będącego jednostką organizacyjną Gminy Trzebielino).

Na placach zabaw, boiskach, innych terenach zielonych na terenie gminy koszone są trawy, pielęgnowane rosnące tam rośliny. Sadzone są rośliny jednoroczne. Ponadto kontrolowana gmina przeznacza środki finansowe na nasadzenia drzew wzdłuż dróg oraz na terenach zielonych – są to głównie nasadzenia zastępcze (kompensacyjne).

d. działalność kontrolna

Gmina Trzebielino nie posiada w swoich strukturach Straży Gminnej. Natomiast w przypadku podejrzenia naruszeń przepisów dotyczących ochrony powietrza, pracownicy Urzędu Gminy, posiadający stosowne upoważnienia przeprowadzają kontrole. Okazano przykładowy protokół kontroli paleniska z 31.12.2024 r. wraz z upoważnieniem do wykonywania w imieniu Wójta Gminy Trzebielino funkcji kontrolnych w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska.

Przykładowy protokół kontroli paleniska wraz z upoważnieniem do udziału w kontroli stanowi załącznik nr 14 do protokołu kontroli.

e. inne działania

- Gmina Trzebielino realizuje zadania związane z usuwaniem azbestu z terenu gminy zgodnie z zapisami „Programu Usuwania Azbestu i Wyrobów Zawierających Azbest dla Gminy Trzebielino 2009 – 2032”, przyjętego Uchwałą Nr 160/XXIV/2016 Rady Gminy Trzebielino z dnia 30 listopada 2016 r.

Zadanie dotyczy zbierania, transportu i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych z terenu kontrolowanej gminy. Jest ono dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku opierając się na postanowieniu Programu Priorytetowego NFOŚiGW pn: „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”.

W 2021 roku Gmina Trzebielino na podstawie umowy WFOŚ/D/III-64.S/7184/2021/AZBEST-2021, pomogła mieszkańcom 20 nieruchomości z terenu gminy w przekazaniu do utylizacji 32,940 Mg pokryć dachowych azbestowych (przy czym kwota udzielonej dotacji – 6 917 zł).

- zgodnie z udzielonymi podczas kontroli informacjami Gmina Trzebielino realizowała działania związane z OZE, m.in. wydawała w latach 2021 -2025 decyzje środowiskowe na budowę instalacji fotowoltaicznych; instalacje fotowoltaiczne posadowione są również na 20 obiektach będących w zasobach gminy, w tym na budynku Urzędu Gminy Trzebielino, szkołach, salach wiejskich, bibliotekach, stacjach uzdatniania wody, boiskach sportowych.

Wykaz postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz wykaz gminnych instalacji fotowoltaicznych stanowi załącznik nr 15 do protokołu kontroli.

- Gmina Trzebielino w 2025 r. wymieniła samochód gaśniczy marki Volvo FL6 (norma EURO 1) na nowy samochód ratowniczo-gaśniczy MAN TGM 18.320 spełniający normę EURO 6 (finansowanie zakupu ze środków MSWiA, Powiatu Bytowskiego, wkładu własnego gminy oraz darowizn)

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 18 z 21

protokół kontroli nr SLU 72/2026

- transport uczniów do szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie Gminy Trzebielino dowożone są transportem zbiorowym w ramach powiatowych przewozów autobusowych – kontrolowana gmina wykupuje bilety miesięczne u przewoźnika (na podstawie porozumień zawieranych na kolejny rok szkolny w sprawie współdziałania Gminy Trzebielino z Powiatem Bytowskim w zakresie publicznego transportu zbiorowego w celu zapewnienia dzieciom z terenu Gminy Trzebielino dowozu do placówek oświatowych – ostatnie porozumienie zawarte 28.08.2025 r.

2. Naruszenia

Lp.	Rodzaj nieprawidłowości	Dowód (dokumentacja audiowizualna, protokół oględzin, wyniki pomiarów, dokumenty zakładu, opinia eksperta itp.)	Punkt pozwolenia lub akt prawny (art., par, ust., pkt) lub inny dokument (zgłoszenie, informacje, itp.)
1	Niedotrzymanie terminu realizacji działania naprawczego WpsPomHrFi w zakresie: przekroczenia terminu na realizację etapu I, tj. opracowania i przyjęcia harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych w zakresie budynków i lokali użyteczności publicznej oraz komunalnych, bądź innych stanowiących własność gminy	protokół kontroli	Punkt 2, tabela 10 załącznika nr 4 do uchwały nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2020 r. poz. 4231 ze zm.)

3. Popelnione wykroczenia i zastosowane sankcje

Nie dotyczy

4. Inne zagadnienia

5. Informacje końcowe

Integralną część niniejszego protokołu stanowią następujące załączniki:

- 1 Pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego niepodlegającego wymaganiom ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców
- 2 Pisma Wójta Gminy Trzebielino z 31.03.2026 r. oraz 8.06.2026 r. dotyczące, m.in. wymian/likwidacji źródeł ciepła na paliwa stałe będących w zasobach gminnych
- 3 Informacje dotyczące kotłów wymienionych w latach 2021-2025 w ramach programu „Czyste Powietrze” w Gminie Trzebielino
- 4 Uchwały udzielające dotacji na wymianę źródeł ciepła ze środków budżetu Gminy Trzebielino wraz z informacjami o przeprowadzonych wymianach kotłów
- 5 Harmonogramy zebrań z mieszkańcami za lata 2022-2023 r.
- 6 Inwentaryzacja - etap I
- 7 Inwentaryzacja - etap II

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 19 z 21

protokół kontroli nr SLU 72/2026

- 8 Zarządzenie Nr 138/2022 Wójta Gminy Trzebielino z dnia 25 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych w zakresie budynków i lokali użyteczności publicznej oraz komunalnych, bądź innych stanowiących własność Gminy Trzebielino
- 9 Zarządzenie Nr 94/2023 Wójta Gminy Trzebielino z dnia 29 września 2023 r. w sprawie ustalenia harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych w zakresie budynków i lokali mieszkalnych i niemieszkalnych zlokalizowanych na terenie Gminy Trzebielino, niestanowiących własności Gminy Trzebielino.
- 10 Sprawozdania kwartalne przesyłane do WFOŚiGW w Gdańsku z realizacji zadań w zakresie uruchomienia i prowadzenia Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego
- 11 Sprawozdania z realizacji działań naprawczych POP za 2021 r., 2022 r., 2023 r., 2024 r. oraz 2025 r.
- 12 Potwierdzenia złożenia sprawozdań z realizacji POP do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego
- 13 Informacja odnośnie do prowadzonych przez Gminę Trzebielino inwestycji drogowych
- 14 Przykładowy protokół kontroli paleniska wraz z upoważnieniem do udziału w kontroli
- 15 Wykaz postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz wykaz gminnych instalacji fotowoltaicznych

Dane i informacje zastrzeżone: Protokół nie zawiera informacji zastrzeżonych.

Osoba uprawniona do reprezentowania kontrolowanego ma prawo wnieść do protokołu kontroli umotywowane zastrzeżenia i uwagi przed jego podpisaniem lub odmówić podpisania protokołu. W przypadku odmowy podpisania protokołu kontroli może w terminie siedmiu dni przedstawić swoje stanowisko na piśmie Pomorskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Wszystkie strony protokołów dwustronnie parafowano.

Jeden egzemplarz protokołu doręczono Danielowi Chwarzyńskiemu - Wójtowi Gminy

Zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy z 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480 z późn. zm.) dokonano wpisu w książce kontroli pod pozycją: nie dotyczy.

Miejsce i data podpisania protokołu: Trzebielino, 18-06-2026

Podpis i pieczęć uprawnionego
przedstawiciela jednostki
kontrolowanej

WOJT
mgr Daniel Chwarzyński

Inspektor
Inspekcji Ochrony Środowiska

Anna Lau

Podpis i pieczęć uprawnionego
inspektora

Inspektor
Inspekcji Ochrony Środowiska
Anna Skibińska
Anna Skibińska

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

[Large handwritten signature in blue ink]

Niniejszy protokół kontroli nie może być powielany bez pisemnej zgody kierownika komórki inspekcji, przez którą został sporządzony inaczej niż w całości.

strona 21 z 21

protokół kontroli nr SLU 72/2026

[Handwritten signature in blue ink]